

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Diana Petrášková, Dějiny umění**

Název práce: **PETR BRANDL A JEHO AUTOPORTRÉTY**

Vedoucí práce: **doc. PhDr. Michal Šroněk, CSc.**

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Diana Petrášková se za téma bakalářské práce vybrala autoportréty Petra Brandla. Na první pohled se zdá, že jde o téma vyčerpáné a starší literaturou důkladně zpracované. To je ovšem nesprávný dojem, protože Brandlovy autoportréty nebyly dosud souhrnně monograficky pojednány a jejich zpracování je součástí širších studií věnovaných Brandlovu dílu. Práce D. Petráškové je přehledně strukturována – představí malbu v Čechách v období 17. století a poté, velmi zasvěceně a zkušeně se zaměřením na klíčová Brandlova díla a okamžiky malířova života pojedná jeho tvorbu a osudy. Text práce je napsán čtivě, stylisticky správně a zřetelně se opírá o bohatou slovní zásobu. Autorka vychází zejména ze základní brandlovské literatury, v níž je zřetelné, že po odchodu J. Neumanna se jeho tvorbou zabývá zejména A. Rousová/Steckerová, která k Brandlovi přistupuje kritičtěji nežli její předchůdce a zaměřuje se spíše na dílčí segmenty malířova díla. V tomto směru se práce D. Petráškové ubírá stejným směrem. Poté co autorka představí východisko malířovy tvorby, jeho život a dílo, kde by se dalo snad vytknout jen jistá disproporce – tato úvodní část totiž představuje tři pětiny celkového rozsahu práce – se posléze věnuje problematice autoportrétu. Ten správně interpretuje jako projev přerodu malíře z pozice řemeslníka do sebevědomého tvůrce a emancipovanou osobnost schopnou právě prostřednictvím autoportrétu mimořádné sebereflexe a také nejrůzněji modelované sebestylizace. V této části práce by bylo žádoucí hlouběji komparativně propojit Brandlovy autoportréty s tvorbou takových osobností jako je Caravaggio, P.P. Rubens či Rembrandt a pokusit se více zohlednit poznatky a přístupy zahraniční uměleckohistorické literatury, v níž je téma autoportrétu mimořádně frekventované (knihovna ZlfKg nabídne podle klíčového slova Selbstbildnis přes 1600 monografických titulů). Následuje katalog, v němž autorka probírá jak 4 známé Brandlovy

autoportréty, tak i jejich kopie, nesprávně určené práce i jeho díla jiných žánrů, do nichž malíř snad vložil i zobrazení vlastní tváře. Autorka se věnuje podrobně datování a technice malby, malířovým kostýmům a doplňkům a spatřuje v nich projev malířova sebevědomí a ambicí vyrovnat se svým aristokratickým zákazníkům. V tom se určitě nemýlí, byť by i zde bylo žádoucí pokusit se vidět Brandlovy portréty v širším kontextu – malířský autoportrét, v němž se autor zobrazuje v paruce, s baretem na hlavě či s nástroji své profese není v evropském malířství 1. poloviny 18. století zas tak neobvyklou záležitostí, naproti tomu sebezpodobnění s gestem počítání na prstech či vypočítávání argumentů (comput digital), tak je vidíme na posledním malířově autoportrétu, je něčím výjimečným. Autorka na rozdíl od J. Neumanna, který gesto interpretoval jako odraz malířových hmotných zájmů vtělených do účasti na dolování zlata, vidí jako reflexi jeho sporu s manželkou a snahu argumentačně se obracet k pomyslnému posluchači. Musím se přiznat, že se domnívám, že významový potenciál obrazu není plně vytěžen. Víme, že gesto comput digital bylo ve středověku gestem doprovázejícím debaty o víře, případně gestem universitních disputací a později se stalo obecně spíše průvodcem debat vzdělanců případně atributem intelektuálů. U P. Brandla bych předpokládal znalost používání tohoto gesta v různých kontextech a významech a nebál bych se hypoteticky předpokládat, že při jeho tvůrčích schopnostech bude použití comput digital signalizovat něco víc než jen debatu o alimentech, ale snad sebe prezentaci sebevědomí, schopnosti argumentovat a současně snahu upozornit na své jedinečné umělecké kvality.

Autorka vypracovala velmi zdařilou práci, jíž chybí jen vsazení fenoménu autoportrétu a Brandlových vlastních podobizen do širšího kontextu. Pokud bude chtít pokračovat v tomto tématu v magisterském studiu, má nakročeno dobrým směrem. Vzhledem k výše řečenému klasifikuji práci jako velmi dobrou a samozřejmě ji doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

.....
podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 27. 5. 2020

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------